

Bönsöndagen – ”andlig, inte religiös”?

Av Helene Egnell

Bönsöndagens episteltext ger oss en ansats av ödmjukhet inför det gudomliga mysteriet: ”vi vet ju inte hur vår bön bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord”! Att Gud utforskar våra hjärtan är ju Ps 139 en enda lång utläggning av – samtidigt som den vittnar om att vi har behov av att försöka uttrycka våra böner med ord. Om den insikten får slå an tonen för predikan kan vi undgå att hamna i fördömanden av andras bönevanor, som exemplifieras i evangelietexten.

För det skulle ju vara så lätt att än en gång hamna hos de förkättrade fariséerna – för även om de inte nämns här är kopplingen farisé=hycklare så djupt rotad hos oss att många säkert läser in det även om det inte står. Det finns alltså anledning att återvända till Håkan Bengtssons text om denna religiösa grupp.

Det finns en tendens idag att sätta upp en motsättning mellan personlig fromhet och organiserad religion, där man gärna definierar sig själv som ”andlig, inte religiös”. Och då blir lätt judendom och islam exempel på andefattig ritualism.

Men Jesu förmaningar i Matt 6:5-8 är djupt förankrade i judisk tradition, man kan finna motsvarigheter såväl i Talmud som hos Maimonides. Enligt *The Jewish Annotated New Testament* fanns ingen tradition av att blåsa i basun när man gav allmosor (något som nämns i de föregående meningarna i texten), utan det får uppfattas som en bild för att skryta med sin givmildhet.

Jesus förefaller här förespråka privat bön framför offentlig, men evangelierna har ju så många berättelser om att han och lärjungarna deltog i gudstjänster i såväl synagogan som templet att vi får konstatera att han rimligen inte menade att den privata bönen skulle ersätta den gemensamma.

Kanske har coronapandemin med alla inställda gudstjänster gjort behovet av såväl den privata bönen som den gemensamma tydligt för oss?